

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 413/2012-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť R. B., nar. ..., t. č. vo výkone trestu, zastúpeného advokátom JUDr. S. J., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s namietaným porušením čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 17/2012 a jeho uznesením z 8. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2012 doručená sťažnosť R. B., nar. ..., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s namietaným porušením čl. 2 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 17/2012 a jeho uznesením z 8. marca 2012 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005. Sťažovateľovi bol označeným trestným rozkazom uložený dvojročný súhrnný trest odňatia slobody, výkon ktorého bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu štyroch rokov, pričom okresný súd zároveň týmto rozhodnutím zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 204/05 z 2. januára 2006 vo výroku o treste.

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 55/07 zo 14. mája 2007 (teda po vydaní trestného rozkazu okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007, pozn.), bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona. Týmto rozsudkom bola schválená dohoda o vine a treste, v rámci ktorej bol dohodnutý a následne súdom schválený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní šiestich rokov. Tento trest sťažovateľ v súčasnosti vykonáva. Okresný súd Nové Zámky týmto rozsudkom zároveň zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 204/05 z 2. januára 2006 vo výroku o treste, pričom podľa tvrdenia sťažovateľa pochybil, keďže trestný rozkaz sp. zn. 3 T 204/05 z 2. januára 2006 vo výroku o treste už bol zrušený trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007, a teda nemohol byť zrušený druhýkrát.

Okresný súd Bratislava uznesením sp. zn. 1 T 14/07 z 12. decembra 2011 vyslovil, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia určenej mu trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007 neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov vykoná. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ

sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 Tos 17/2012 z 8. marca 2012 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

Sťažovateľ namieta, že tak okresný súd, ako aj krajský súd vedome potvrdili nezákonnosť postupu Okresného súdu Nové Zámky, ktorý nezákonne zrušil už zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 204/05 z 2. januára 2006 vo výroku o treste, a tým nezohľadnili účel ustanovení o ukladaní súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že *„Rozhodnutím oboch súdov došlo zároveň aj k porušeniu čl. 17 ods. 2 Ústavy SR, nakoľko uznesením Okresného súdu Bratislava V, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Bratislave bol sťažovateľovi uložený trest odňatia slobody v rozpore o zákonom, navyše za skutok, za ktorý mal byť uložený súhrnný trest odňatia slobody, ktorý v súčasnosti sťažovateľ už vykonáva.*

... sťažovateľ nežiada Ústavný súd o revíziu rozhodnutí súdov v trestnom konaní, ale upriamuje pozornosť Ústavného súdu na problém viacnásobného porušenia jeho základných ľudských práv, garantovaných Ústavu Slovenskej republiky, v predmetnom trestnom konaní.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom o nej takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy SR ako aj práva sťažovateľa podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 4 Tos 17/2012 porušené boli.

Ústavný súd zrušuje uznesenie Krajského súdu sp. zn. 4 Tos 17/2012 zo dňa 08. 03. 2012 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na opätovné prejednanie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi R. B. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 323,52 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky JUDr. S. J., vedený vo ..., č. ú. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť

ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08).

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 17/2012, hoci jeho kľúčová námietka v skutočnosti smeruje proti nezákonnému postupu Okresného súdu Nové Zámky, ktorý rozsudkom sp. zn. 3 T 55/07 zo 14. mája 2007, okrem iného, zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 204/05 z 2. januára 2006 vo výroku o treste, hoci tento rozsudok už bol vo výroku o treste zrušený trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007. Z uvedeného vyplýva, že ak by bol Okresný súd Nové Zámky postupoval v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 55/07 zákonným spôsobom, mal zrušiť výrok o treste v trestnom rozkaze okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007 a uložiť sťažovateľovi súhrnný trest, ktorý by zrejme nepresahoval trest uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 55/07 zo 14. mája 2007.

Vo výrokovej časti uznesenia sp. zn. 1 T 14/07 z 12. decembra 2011 okresný súd vyslovil, že sťažovateľ sa v skúšobnej dobe neosvedčil a vykoná trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, pričom v jeho odôvodnení okrem iného uviedol, že *„Vyššie citovaným trestným rozkazom (trestným rozkazom okresného súdu z 1. februára 2007, pozn.) bol obž. R. B. uznaný vinným zo spáchania trestného činu úverového podvodu podľa § 250a ods. 1 Tr. zák., účín. do 31. 12. 2005. Za to mu bol uložený 2-ročný súhrnný trest odňatia slobody, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu 4 roky. Zároveň bol zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3 T 204/05 z 2. 1. 2006 vo výroku o treste. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 21. 2. 2007.*

Súd skúmajúc, či odsúdený počas plynutia skúšobnej doby viedol riadny život občana, zistil, že R. B. bol rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 21 T 90/2008 zo 17. 12.

2008 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený 1-ročný trest odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pričom skutok spáchal dňa 12. 6. 2007, teda počas plynutia skúšobnej doby.

Kedže odsúdený počas plynutia skúšobnej doby v trvaní 4 roky, tesne na jej začiatku, t. j. cca po uplynutí len štyroch mesiacov od počiatku jej plynutia sa opätovne dopustil úmyselného trestného činu druhovej povahy (druhá recidíva), súd vyslovil, že nevedol riadny život občana, teda sa neosvedčil a trest odňatia slobody v trvaní 2 roky vykoná.

Pre výkon trestu súd odsúdeného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko tento bol v posledných 10-tich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin (§ 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.).

K obhajobným námietkam odsúdeného súd poznamenáva, že je pravdou, že tento bol rozsudkom OS Nové Zámky, sp. zn. 3T 55/07 z 14. 5. 2007 uznaný vinným zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. a iné, pričom mu bol na dohodu o vine a treste uložený úhrnný-súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň bol zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3T 204/05 z 2. 1. 2006 vo výroku o treste. Skutky odsúdený spáchal v dňoch 30. 12. 2005 a 26. 3. 2006.

Je pravdou i to, že Okresný súd Nové Zámky pochybil, keď jednak neuložil súhrnný trest vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1 T 14/07 z 1. 2. 2007, jednak keď zrušil už zrušený trestný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky, sp. zn. 3T 204/05 z 2. 1. 2006 vo výroku o treste. O tejto skutočnosti je informované i Ministerstvo spravodlivosti SR – sekcia trestného práva (vid' č. l. 75), nič to však nemení na skutočnosti, že trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 1 T 14/07 z 1. 2. 2007 je stále právoplatný, zákonný a vykonateľný. Preto súd zákonne postupoval podľa ust. § 50 ods. 4, 5 Tr. zák., nakoniec je to jeho zákonná povinnosť. “.

V odôvodnení namietaného uznesenia krajského súdu, ktorým tento súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 12. decembra 2011, sa okrem iného uvádza:

„... Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. účinného od 1. 1. 2006, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby.

V posudzovanom prípade odsúdený R. B. počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nevedol riadny život, ale v priebehu skúšobnej doby sa dopustil trestného činu, za ktorý bol aj právoplatne odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody (rozsudok Okresného súdu Nitra zo 17. 12. 2008 sp. zn. 21 T 90/2008).

Rozhodnutie okresného súdu o tom, že sa podmienne odložený trest odňatia slobody vykoná, predchádzalo dokazovanie, v rámci ktorého sa zisťovalo, či v inom konaní nebol zrušený výrok o treste, o ktorom sa podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. malo rozhodnúť.

Z vykonaného dokazovania súdu I. stupňa nevyplývalo, že by bol trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 4 roky uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava V z 1. 2. 2007 sp. zn. 1 T 14/07 zrušený v inom konaní.

Pokiaľ aj došlo k nesprávnemu postupu zo strany Okresného súdu Nové Zámky v súdnom konaní pod sp. zn. 3 T 55/07 pri ukladaní súhrnného trestu, Okresný súd Bratislava V nebol oprávnený skúmať správnosť alebo nesprávnosť takéhoto rozhodnutia, resp. takéto pochybenie napraviť, mohol iba vychádzať zo stavu veci, ktorý bol daný v čase svojho rozhodnutia a prihliadať iba k tomu, či podmienne odsúdený viedol alebo nevedol riadny život v skúšobnej dobej.

Krajský súd v tomto smere považuje sťažnostné námietky odsúdeného R. B. za neopodstatnené. Argumentáciu prvostupňového súdu konštatovanú v odôvodnení napadnutého uznesenia preto aj nadriadený súd považuje za správnu, ktorá je v súlade so zákonom ako aj s doposiaľ ustálenou súdnou praxou.

Vzhľadom na skutočnosť, že odsúdený R. B. nesplnil zákonom požadované podmienky uvedené v ustanovení § 50 ods. 4 Tr. zák. okresný súd správne rozhodol, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 2 roky vykoná. Zákonu zodpovedá aj zaradenie odsúdeného R. B. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.“

Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa poukazuje aj na prípis Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. XV/1 Pz 90/10-6 z 22. apríla 2010, ktorý tvorí prílohu sťažnosti. Z jeho obsahu vyplýva, že sťažovateľ podal generálnej prokuratúre podnet na podanie dovolania proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 55/07 zo 14. mája 2007, ktorý označeným prípisom generálna prokuratúra odložila. V označenom prípise generálna prokuratúra vyhodnotila ako dôvodné námietky sťažovateľa proti postupu Okresného súdu Nové Zámky, ktorý „nesprávne pri ukladaní súhrnného trestu opätovne zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 3 T 204/05 – ktorý už bol raz zrušený, namiesto toho, aby zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 1 T 14/07“, zároveň však uviedla, že toto pochybenie Okresného súdu Nové Zámky súdu „pri ukladaní súhrnného trestu nenapĺňa žiadny z dôvodov uvedených v § 371 Tr. por., pre ktoré by bolo možné podať v predmetnej veci dovolanie“, pričom „Navyše aj v prípade, že by sa súd tohto pochybenia nedopustil, možno dôvodne predpokladať, že by Vám nebol uložený miernejší trest (ako trest 6 rokov odňatia slobody), ale práve naopak.“.

Z citovaného vyplýva, že tak okresný súd v uznesení sp. zn. 1 T 14/07 z 12. decembra 2011, ako aj krajský súd v namietanom uznesení, a predtým tiež generálna prokuratúra v označenom prípise akceptovali námietky sťažovateľa proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 55/07. Táto skutočnosť však podľa názoru ústavného súdu nemá zásadný vplyv na ústavnú akceptovateľnosť namietaného uznesenia krajského súdu, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 17/2012 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 12. decembra 2011. Predmetom týchto konaní bolo totiž rozhodovanie o tom, či sa sťažovateľ v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia stanovenej mu trestným rozkazom okresného súdu sp. zn. 1 T 14/07 z 1. februára 2007 osvedčil. Ústavný súd po preskúmaní namietaného uznesenia krajského súdu konštatoval, že je primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ho považovať za arbitrárne.

Pokiaľ sťažovateľ nesúhlasí s postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní sp. zn. 3 T 55/07 a jeho rozsudkom zo 14. mája 2007, mohol sa domáhať ochrany svojich

práv a zrušenia tohto rozsudku v nezákonných výrokoch právnymi prostriedkami nápravy, ktoré mal k dispozícii (vrátane sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy). Sťažovateľ síce podal proti tomuto rozsudku dovolanie, ktoré bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky odmietnuté [proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodu o vine a treste, je v zmysle § 334 ods. 4 Trestného poriadku prípustné dovolanie len podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pozn.], ako aj podnet na podanie dovolania adresovaný generálnej prokuratúre, ktorý bol označeným prípisom generálnej prokuratúry odložený, nenapadol však tento rozsudok Okresného súdu Nové Zámky (proti rozsudku, ktorým súd schválil dohodou o vine a treste, nie je prípustné odvolanie – § 334 ods. 4 Trestného poriadku, pozn.) sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, hoci bol na to nepochybne oprávnený.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatoval, že medzi námietkami sťažovateľa vyjadrenými v sťažnosti, ktoré vo svojej podstate smerujú proti postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 55/07 a jeho rozsudku zo 14. mája 2007, a nie proti v petite označenému postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tos 17/2012, a ním označenými základnými právami podľa ústavy a právom podľa dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by naznačovala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. augusta 2012